

det statslige, det amtslige og det kommunale tilbud og at holde sig orienteret. En ekspertgruppe kan høste gavn af, at den viden findes. Det er derfor, de er i stand til at komme med et kvalificeret bud allerede i løbet af 7 måneder.

Til fru Tove Videbæk, som spurgte: Hvem kan kvalificere sig? Det synes jeg ikke, man skal lægge så stramme kriterier ind for. Jeg har selv nogle kriterier, der hedder, at man skal have været igennem afvænningsforsøg. Jeg forestiller mig også, at det er mennesker, der har taget betydelig helbredsskade af det at være misbruger, der bliver omfattet af forsøget. Men jeg vil advare meget imod at lave sådan nogle afgrænsende kriterier, som er meget stramme. Det skal være en god faglig vurdering af de ansvarlige folk, der er sat til at lede sådan et forsøg.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

For at undgå, at der skal opstå nye myter af denne her debat, vil jeg spørge hr. Villy Søvnald, om han kan bekræfte, at jeg på vegne af min gruppe her i dag har givet udtryk for, at vi ønsker viden, bedre underbygget viden om alle, og jeg understreger *alle* felter inden for narkoindsatsen, herunder ikke mindst den psykosociale, viden om, hvad vi har nået, og hvad vi mangler, og at jeg derfor synes, det har været en god idé med ekspertgruppen, og at jeg på den baggrund har afvist forslaget, som det foreligger i dag. For jeg synes nok, at der var nogle indlæg her for lidt siden, som kunne gøre mig lidt forskrækket over, hvad det var en ny myte, der kunne opstå.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg vil gerne bekræfte, at den socialdemokratiske ordfører – ligesom i øvrigt den socialdemokratiske minister – holdt indlæg, der sluttede med ordene: Men i øvrigt er vi ikke i stand til at støtte SF's forslag.

Når jeg synes, det har været en god dag, ikke for SF, for det synes jeg er en alt, alt for snæver måde at se på det på, men for debatten, er det, fordi jeg synes, den er bredt ud til at favne mange af de alvorlige problemstillinger, der er i det her.

Jeg synes, det er fint, at vi har fået en ekspertgruppe, som allerede inden årets udgang vil komme med en udredning. Den venter jeg spændt på, og jeg håber og tror, vi får en endnu mere kvalificeret debat, næste gang vi mødes, om det her emne.

Jeg skal så slutte af med at sige, at konsekvensen af det selvfølgelig er, at SF ikke sætter sit forslag til afstemning. Det er der jo ingen mening i, når der ligger det kommissorium, der ligger fra regeringen.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 155:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission til udredning af hashens virkninger.

Af Anne Baastrup (SF) m.fl.
(Fremsat 21/3 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sundhedsministeren (Arne Rolighed):

Med dette beslutningsforslag opfordres regeringen til at nedsætte en kommission med det formål at udrede hashens virkninger og fremkomme med forslag, der kan danne grundlag for en ny politik på området.

Det er regeringens opfattelse, at vi i Danmark har fundet balancen i hashpolitikken, og at der ikke er noget behov for en yderligere liberalisering.

Grundlæggende har regeringen den opfattelse, at samfundet ikke har behov for flere rusmidler. Der er ikke fremkommet videnskabelige oplysninger, som med tilstrækkelig sikkerhed giver noget grundlag for at lukke op for en legal adgang til brug af hash til rusformål.

Regeringen er helt opmærksom på, at hash i sig selv er et ugiftigt stof, og at brugen ikke

automatisk fører til misbrug af hårdere stoffer, og at nogle formentlig er i stand til over længere tidsrum at bruge hash til rusformål periodevis uden påviselige skadevirkninger.

Alligevel er det fortsat regeringens vurdering, at brug af cannabis kan have alvorlige skadevirkninger, ikke mindst for børn og unge og for voksne i udsatte situationer. Fra WHO er der kommet klare tilkendegivelser om alvorlige helbredsmæssige risici ved længerevarende brug af stoffet. Det drejer sig eksempelvis om svækkelse af intellekt, koncentrationsevne, hukommelse og indlæringsevne. For vedvarende brugere er tab af kontrollen over forbruget hyppigt forekommende, ligesom brugen kan udløse skizofreni.

Fra flere sider fremføres det, at mange på trods af forbudet øjensynlig kan skaffe sig stoffet uden de store vanskeligheder. Regeringen er imidlertid ikke i tvivl om, at langt flere fortsat afstår fra at bruge stoffet, alene fordi det er forbudt. I løbet af et år er der således 95 pct. af den voksne befolkning, der ikke bruger hash, hvorimod der kun er 5 pct., der ikke drikker alkohol.

Det siges også, at en mere eller mindre legal adgang til hash i kontrolleret kvalitet og styrke vil standse den illegale forsyning. Her tror jeg, at man undervurderer den organiserede kriminalitets evne til at tilpasse sig nye vilkår. Man kunne sagtens forestille sig, at det illegale marked ville reagere med en sænkning af prisen, med et udbud af nye former for hash med betydelig større indhold af det psykoaktive indholdsstof og med en mere aggressiv markedsføring over for børn og helt unge.

I den forbindelse må det heller ikke overses, at der med Rigsadvokatens cirkulære om strafefølgning faktisk allerede i en længere årrække har været ført en meget lempelig praksis over for besiddelse af små mængder hash til eget brug.

Endelig skal det fremhæves, at en egentlige legalisering af cannabis ikke er forenelig med FN's narkotikakonventioner, som Danmark sammen med stort set alle andre lande har tiltrådt.

Samlet finder regeringen således ikke noget grundlag for at lægge op til en ændring i hashpolitikken.

Dorte Bennedsen (S):

Forslagsstillerne ønsker, at der nedsættes en kommission til udredning af hashens virkninger med henblik på en politikudvikling af området.

Selv om hverken ordet legalisering af hash eller liberalisering af forbud er nævnt direkte i bemærkningerne, tyder en nærlæsning af forslaget på, at det er det, der er sigtet.

En sådan legalisering er Socialdemokratiet imod af flere grunde: Vi ved godt, at almindelige voksne kan bruge hash til rus, uden at det vil få alvorlige skadevirkninger, men det er vurderingen – også fra WHO – at det for børn og unge og for voksne i udsatte situationer kan have alvorlige skader til følge.

Vi finder derfor, at det er et forkert signal at sende, at det er et uskadeligt produkt, som man roligt kan bruge. Vi synes faktisk heller ikke, at det er flere former for rusmidler, der sådan er det helt akutte behov i dag. I den forbindelse er det da også værd at notere sig, at selv i Holland er hash faktisk ikke legaliseret; det er ulovligt, men tolereret, som politiet i Holland udtrykker det.

I Danmark er vi jo gået lidt eller i hvert fald et stykke i samme retning med den lempelige praksis, som også ministeren var inde på, der jo faktisk har været anvendt i en årrække, når det drejede sig om besiddelse af hash i helt små mængder til eget forbrug. Og vi finder egentlig ikke, at der er nogen grund til at gå videre.

Vi er udmærket godt klar over, at der ikke er noget, som taler for, at brug af hash skulle føre til misbrug af hård narko, men begge dele er dog rusmidler, og vi finder det faktisk fornuftigere at bruge kræfter og indsats på det egentlige narko-problem – det, som vi jo nu har brugt en time eller halvanden på at diskutere – frem for at tage en lang diskussion for eller imod legalisering af hash.

Der har i de senere måneder været debat om brug af hash, når det drejer sig om patienter i terminalfasen og med visse sygdomme. Her er vi af den klare opfattelse, at hvor der er fagligt belæg for, at hash kan have en gunstig effekt som smertedæmpende, dulmende middel, bør der også gives tilladelse til, at det bruges.

Som det fremgår af det, jeg har sagt her, kan vi ikke støtte forslaget, men vi finder, at det kunne være en god idé og nyttigt, hvis vi kunne få en samlet oversigt over hashen, dens virkninger, og hvad man ved om eventuelle psykiske og fysiske skader som følge af hashbrug. Det ser vi da meget gerne, hvis ministeren vil tage initiativ til at skaffe Folketinget. Vi mener ikke, at det forudsætter, man nedsætter en kommission. Det kan nok gøres enklere.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Jeg har lige et spørgsmål til fru Dorte Bennedsen. Fru Dorte Bennedsen gav udtryk for godt at vide, at det at bruge hash ikke nødvendigvis førte til brug af hårde stoffer.

Jeg vil spørge fru Dorte Bennedsen, om hun er bekendt med en undersøgelse, der er lavet sidste år i Ribe Amt af 16-20-åriges brug af bl.a.

Ecstasy? Der viser det sig, at 90 pct. af brugerne af Ecstasy har prøvet hash, altså har røget hash, og det er helt klart. Af dem, der ikke har brugt Ecstasy, er der kun 30 pct., der har prøvet hash. Så det hænger uvægerligt sammen.

Det var bare det, jeg ville spørge fru Dorte Bennedsen om.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg kender ikke den pågældende rapport, men jeg vil på den anden side godt sige, at nu skal man passe på, man ikke kommer til at læse rapporter, som en vis herre læser Bibelen.

Tallene er givet rigtige – dem skal jeg slet ikke sætte noget spørgsmålstejn ved – men der kan jo være mange andre faktorer, der spiller ind: Hvad er det for unge? Hvad er det for sociale miljøer? Og frem for alt: Hvad er det for situationer, de kommer i?

Det, jeg mente med min bemærkning, var, at der mig bekendt ikke er noget belæg for, at man, hvis man bruger hash, så efterhånden glider ud i et narkomisbrug. Det kan man gøre, hvis man færdes i de kredse, hvor der både er hash og narco til stede, men det er ikke hashen, der bevirker, at man ender op i et narkomisbrug. Det var det, der lå bag mine bemærkninger.

Rapporten fra Ribe vil jeg da meget gerne læse, hvis jeg får den i hænde, men det, jeg har hørt her, overbeviser ikke mig om en sammenhæng mellem hash og narco.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Fru Tove Fergo som ordfører.

Tove Fergo (V):

Der er vel næppe en eneste stofmisbruger, narkoman, der ikke er begyndt med hash. Det er jo sådan den holdning, de vidnesbyrd, de forklaringer, de redegørelser, de livserfaringer, vi får, når vi taler med misbrugere og pårørende.

Til SF's forslag om nedsættelse af en kommission til udredning af hashens virkninger vil jeg på Venstres vegne sige, at vi ikke kan støtte for-

slaget. Vi læser også forslaget, som jeg kunne forstå den socialdemokratiske ordfører gør det, som et skridt på vejen til en form for legalisering af hash.

Særlig punkt 4 i forslaget, hvor der står, at kommissionen skal udarbejde en redegørelse for hashens virkninger samt forslag til politikudvikling på området, indikerer, at det i virkeligheden er det, SF ønsker.

Det ønsker vi ikke i Venstre. Vi ønsker ingen form for legalisering af hash. Vi havde en høring herinde for nogle måneder siden, som Teknologirådet havde arrangeret for Socialudvalget og Sundhedsudvalget, om unge og rusmidler.

Det var i virkeligheden rystende at sidde og være vidne til, hvordan man fra mange af de eksperter side, der holdt indlæg på høringen, talte om, at unge mennesker nu engang eksperimenterer med stoffer, og at det skal de have lov til, og at det er kun de sårbare unge, som kommer i ufare. De siger jo dermed, at så kan andre godt eksperimentere videre, og vi ved, hvem der er sårbare unge.

Nu er det bare sådan, at vi faktisk ikke ved, hvem der er sårbare. Vi ved ikke, hvem der risikerer at hænge fast i et hashmisbrug, udvikle en hashpsykose, måske ende som kronisk psykiatrisk patient eller misbruger resten af livet ved at vandre fra det ene stof til det andet.

Så vi ønsker bestemt ikke på nogen måde at udsende nogen som helst signaler til befolkningen i dette land om, at man godt kan indtage hash som rusmiddel.

Uden at være ekspert på området tror jeg også godt, jeg kan sige, at hashen er betydelig mere vanedannende og afhængighedsskabende, end alkohol f.eks. er. Så vi skal ikke have nogen dør på klem for det.

Jeg kan også igen undre mig over, at man fra SF's side ønsker at bruge landets eksperter og penge på at nedsætte kommissioner og udvalg og nævn til at foretage sig noget, som i forvejen er vældig gennemanalyseret. Det er efter vores mening totalt spild af tid og spild af ressourcer – gode ressourcer og god tid – der kan bruges på at bringe de mennesker ud af misbruget, som er så ulykkelige at være havnet i det.

Så vi kan ikke støtte forslaget.

Jeg kan så undre mig over, at Socialdemokratiet ikke kan støtte forslaget, for Socialdemokratiet ønsker jo rigtig meget viden og endnu mere viden og dobbeltarbejde for at være helt sikker på, hvad det er, man gør. Så jeg sad og tænkte: Med debatten fra før om heroinforsøg måtte So-

cialdemokratiet da afgjort støtte det her forslag, for de søger jo så megen ekstra viden, så det vil de vel også være interesseret i. Men til alt held og til stor glæde for os søger man altså ikke mere viden på netop dette område.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Der er næppe én narkomisbruger, der ikke har røget hash, sagde fru Tove Fergo, underforstået, at begynder man med hash, så ender man på hård narko.

Når jeg hører den type konklusioner, som fru Tove Fergo fremfører her i dag, bliver jeg dybt, dybt taknemlig over, at ministeren har valgt på narkoområdet at nedsætte en ekspertgruppe og ikke forlade sig på Narkofølgegruppens og den type af ekspertise, der kommer frem her i dag fra fru Fergos side. Jeg synes, det kun understreger, at det er godt, vi får det ud i en uvildig ekspertgruppe.

Og så synes jeg, jeg vil overlade det til fru Fergo at overveje, hvad hun havde ment, vi ville gøre, eller hvad vi ikke ville gøre. Det var nogle meget saglige bemærkninger, fru Fergo kom med.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Hvis fru Dorte Bennedsen nu kunne høre efter og lytte seriøst til det, der bliver sagt her fra Folketingets talerstol, ville fru Dorte Bennedsen have bemærket, at jeg sagde, at der næppe er én stofmisbruger, narkoman, der ikke er begyndt med hash.

Dermed har jeg ikke sluttet, vil jeg gerne sige til fru Dorte Bennedsen, at alle, der ryger hash, bliver stofmisbrugere, hårde stofmisbrugere. Men risikoen er der, og ingen ved, hvem der ender hvor, hvis de først begynder at lege med hash.

Så vi ønsker ikke at sende nogen som helst bløde signaler ud i befolkningen om, at det er okay at ryge hash eller indtage hash.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg tror faktisk, jeg citerede fru Fergo ret, også sådan som hun selv gentog det heroppe fra talerstolen: Der er næppe én, der ikke har røget.

Men derudfra – det var det samme med min kommentar til Ribeforsøget – kan man jo ikke umiddelbart slutte, at det for en vis gruppe af dem går fra hash til narko på grund af hashen;

der kan være nogle helt andre faktorer, sociale osv. osv. osv. Så man skal passe på med de følgeslutninger, man tager, og jeg kan kun gentage, at jeg synes, det er godt, at social- og narkopolitikken er lagt i hænderne på uvildige eksperter.

Og så vil jeg gerne sige, at jeg heller ikke har nogen lyst til at bruge min eller mit partis krudt og indsats på en voldsom diskussion: Skal vi have fri hash, eller skal vi ikke have fri hash? Jeg synes, der er andre problemer, der er dybt alvorlige, og som det derfor er langt mere påtrængende at vi tager os af og bruger vores kræfter på.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Fru Gitte Seeberg som ordfører.

Gitte Seeberg (KF):

Det er også vanskeligt for mig at se, hvad det reelt er, SF ønsker med det her forslag. Er det reelt det første skridt på vejen til en større eller mindre legalisering af hashen? Og hvad er det for en ny politik, en sådan kommission skal komme frem til? Er det den hollandske model eller hvad? Det kunne være interessant at vide.

Jeg synes ærlig talt, at SF's forslag er fuldstændig hen i vejret. Hvis det ellers havde været den 1. april, ville jeg havde troet, det var aprilsnar.

Folketinget har tidligere i dag behandlet et forslag fra Kristeligt Folkeparti, der har til formål at få unge til at drikke mindre. Både alkohol, hash, Ecstasy og andre stoffer er jo et enormt problem i vores samfund, og jeg synes derfor ikke, at det er nødvendigt at sende nogen politiske signaler, der åbner op for flere rusmidler.

Hvorfor ikke også nedsætte en speedkommission eller en amfetaminkommission eller en ecstasykommission? Hvorfor lige en hashkommission?

Det Konservative Folkepartis holdning er klar: Der er ikke behov for nogen kommission af nogen art. Vi ønsker fortsat en narkopolitik, som har sit udgangspunkt i det forebyggende arbejde, i forbudsprincippet og behandling, hvis det alligevel går galt, som det jo gør for nogle unge mennesker.

På linje med morfin synes vi også ligesom den socialdemokratiske ordfører, at hash godt kan indgå i behandlingen af visse patientgrupper, f.eks. aids-patienter, cancerpatienter, sklerosepatienter og andre, når hashen i øvrigt har nogle gunstige virkninger for disse patientgrupper. Det kræver ingen kommission. Det er noget, vi

overlader til sundhedsministeren og Sundhedsstyrelsen at arbejde videre med.

Med andre ord: Det Konservative Folkeparti afviser SF's forslag helt og aldeles.

Birthe Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti mener vi bestemt heller ikke, at det er nødvendigt at nedsætte en kommission for at finde ud af hashens virkninger. Der er holdt talrige konferencer om rusmidler, og fordi vi får nedsat en kommission, vil befolkningen i det hele taget ikke ændre opfattelse med hensyn til hashen.

Det, at der nu, som SF foreslår, skal nedsættes en kommission for at lave videnskabelige undersøgelser, kan efter vor opfattelse ikke ændre, at hash er et rusmiddel. Mange unge eksperimenterer med forskellige stoffer, og vi skaber en generation af afhængige mennesker.

I Dansk Folkeparti tænker vi også på de konsekvenser, der følger umiddelbart af brug af rusmidler, hvorunder hashen hører. Ingen kan vel tage stoffer, uden at det får nogle sundhedsmæssige konsekvenser, heller ikke når man indtager hash.

Men jeg er udmærket klar over, at der i befolkningen er fortalere, som vil afkriminalisere hashen. Vi har hørt gentagne gange, at man bare skal forholde sig udramatisk og pragmatisk til, at de unge bruger rusmidler, men vi mener til gengæld, at det er en glidebane hen imod, at det løber løbsk.

Tværtimod ønsker vi i Dansk Folkeparti handlinger, endnu mere forebyggelse og information til de unge, og at der startes tidligt i folkeskolen med massiv oplysning. Igen er det et forslag, hvor der er tale om holdninger.

Noget af det, vi er bange for i Dansk Folkeparti, er, at der sker et holdningsskred på det her område, og vi har ikke lyst til at gå på kompromis i denne sag.

Vi ved også, at der er nogle svage grupper i befolkningen, og dem vil vi ikke være med til at trække i en forkert retning. Det, forslaget handler om, er jo faktisk at prøve at få frigivet hashen eller måske se med milde øjne på den. Vi behøver efter vores bedste overbevisning ikke at nedsætte den kommission, som dette forslag handler om.

Så vil jeg godt sige, at, som andre også har været inde på, når det gælder hash, eksempelvis Marinolpillen til skleroseramte patienter og kræftpatienter, er det noget, som vi fuldt ud

støtter ud fra, at det har nogle gavnlige virkninger på disse hårdt ramte patienter.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Beslutningsforslaget fra SF har jo før været fremme, nemlig i 1997-98, og da nåede det aldrig her ned i salen til en behandling. Hvad er der så sket i den mellemliggende tid, siden man fastholder at ville have sådan en kommission?

I bemærkningerne til beslutningsforslaget bliver der så henvist til den høring om hash, der var den 26. november 1997, og til det, der blev sagt dengang.

Hvad har vi så haft siden? Ja, så har vi jo haft en debat i salen, en høring om unge og rusmidler, og der var det jo sådan, at hash og hårde stoffer reelt ikke fylder så meget i de helt unges opfattelse af et misbrugsbillede, og de politikere, som var mødt frem til høringen, blev så stillet over for et 2001-billede af et forbrug af bevidsthedsudvidende stoffer, hvor hovedvægten hos de ganske unge er lagt på det, der hedder party drugs som f.eks. Ecstasy, hvorimod hash, som ikke bruges til at feste igennem weekenden med, er forbeholdt en mindre gruppe, en anden gruppe, for hvem det er forbundet med livsstilen i de miljøer, hvor den færdes.

Set i den sammenhæng kan det måske også være med til at forklare, at der er opstået hashklubber. Dem kan man se som et tilbud fra dem, der gerne vil sælge stoffet, om en udvidelse af det miljø, der er, med netop de unge. Så jeg synes, der er god grund til vedblivende at sætte ind med en øget oplysningsindsats over for de helt unge. Det kan så ske samtidig med, og det ved jeg man arbejder på, at man finder en løsning på hashklubberne og deres anonymitet, for de fremstår jo som ganske almindelige IT-spilleklubber.

Så er der endelig det store spørgsmål, om ikke SF har de oplysninger, de skal bruge. Er det ikke sådan, at de oplysninger, man gerne vil have, allerede er til stede både nationalt og internationalt i de databaser, der er, og i de forsøg, der har været i gang rundtomkring?

Jeg tror snarere, at det, SF ønsker, er en ændring af politikken på området, og den er CD ikke enig i. Jeg synes, det er ganske glimrende, at stoffet er forbudt, men jeg vil tilslutte mig de andre ordførere, der heroppefra har sagt, at vi vil gerne se lidt mere positivt på de behandlingsmuligheder, der ligger med Marinol til svært syge.

Inger Marie Bruun-Vierø (RV):

Sigtet med beslutningsforslaget er at nedsætte en kommission, der dels skal udrede hashens virkning, dels fremkomme med forslag til en ny hashpolitik.

Jeg synes, at man mellem linjerne kan læse, at forslagsstillerne regner med, at resultatet af en kommissions arbejde vil være, at den anbefaler en lempelse af hashpolitikken. Jeg vil ikke her tage stilling til, om hash er værre end f.eks. alkohol, men vi arbejder for øjeblikket med at intensivere forebyggelse på sundhedsområdet, og her handler det om at begrænse indtagelse af de rus- og nydelsesmidler, der i dag er legale, nemlig tobak og alkohol.

Af den grund synes det ikke hensigtsmæssigt at slippe yderligere rusmidler løs på markedet, som vi så gennem kampagner og afvænningskure skal til at begrænse brugen af. Dermed har vi ikke taget stilling til, om hash i kontrolleret omfang skal anvendes inden for sundhedssektoren, og det er der til gengæld meget, der kunne tale for.

Så uafhængig af, hvad en kommission måtte komme frem til med hensyn til, om hash er mere eller mindre sundhedsskadeligt end f.eks. alkohol, mener Det Radikale Venstre, at vi har rus- og nydelsesmidler nok på det legale marked.

Det Radikale Venstre kan på den baggrund ikke støtte beslutningsforslaget.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten kan støtte forslag om at nedsætte sådan en kommission eller på anden måde få en mere nuanceret udredning af virkninger af hash. Det vil kunne fjerne nogle af de myter, der lever i bedste velgående, og på den måde være med til at bane vej for en anden politik.

Det er Enhedslistens ønske, at hash og khat bliver legaliseret under en eller anden form, f.eks. ved, at man kan få det på cafeer. Det synes vi bl.a., fordi vi gerne vil have det afkriminaliseret og have det løftet ud af de kriminelle miljøer med de risici, der jo helt åbenlyst ligger i dem.

Vi mener i øvrigt også, at ved at legalisere det under en eller anden form forbedrer vi muligheden for en indsats imod misbrug, og det er jo klart nok, at der er fare for sociale problemer, hvis man er hyppig misbruger af hash, men spørgsmålet er, om det er de sociale problemer, der fører til et misbrug, eller om de sociale problemer følger af hashen. Der er vi mest optaget af den opfattelse, at det er de sociale problemer, der fører til misbrug af hash og ikke omvendt.

Derfor tror vi også, at vi ved at legalisere i en eller anden form, hvor vi siger, at det er indsats mod sociale problemer og ikke politi, der er det vigtige, får man bedre mulighed for at få fat i de sociale problemer. I virkeligheden vil jeg sige, at ved at gøre som i dag, hvor vi mere eller mindre ligestiller hash med hårde stoffer, er der ikke nogen troværdighed i den måde, myndighederne fører sig frem på, og det er til skade både for bekæmpelsen af misbruget af hårde stoffer og misbruget af hash, at vi har den sammenrodning, at man ligestiller de to typer stoffer.

Derfor er det faktisk vores opfattelse, at ved at lave en form for legalisering på området, som jeg tror SF vil arbejde sig frem til, vil man i virkeligheden få en bedre mulighed for at bekæmpe misbrug både af hårde stoffer og det misbrug, der i nogle tilfælde sker af hash, og få sat gang i den sociale indsats, der er løsningen på begge typer problemer.

Tove Videbæk (KRF):

Hensigten med dette forslag er, at der skal nedsættes en kommission, som skal have til formål at udrede hashens virkning og fremkomme med forslag, der kan danne grundlag for en ny politik på området.

Kristeligt Folkeparti er helt enig med sundhedsministeren og andre, som har udtalt her i dag, at vi ikke har brug for en ny politik vedrørende cannabis, vedrørende legalisering af hash. Vi har ikke brug for flere legale rusmidler.

Vi ved jo allerede, at cannabis kan medføre alvorlig helbredsskade, kan svække koncentrationsevnen, kan give hukommelsestab, kan sløve indlæringssevnen. Vi ved, det virker sløvende.

Ved Folketingets høring i 1997 om hash blev der vedlagt som et bilag et 19-punkts-anklageskrift om cannabis, om hash, så det må siges, at vi allerede ved en hel del om hashens virkninger. Jeg ved godt, at mange, især intellektuelle og kendte, har røget og måske ryger hash periodevis eller i enkelte tilfælde og også kommer godt fra det. Men der er altså allerede undersøgelser, der viser, hvor skadelig hash er. I USA lavede man et forsøg med en pilot, der fik hash og derefter i en flysimulator skulle lande et fly. Landingen lykkedes naturligvis ikke, og selv 24 timer senere, hvor piloten følte sig frisk og udhvilet, kunne han ikke lande flyet med samme præcision som normalt.

Man diskuterer også fortsat, om hash kan fremkalde en blivende psykose, altså sindssyge.

De undersøgelser, der foreligger om det, viser en øget hyppighed af psykose blandt hashrygere.

Vi ved, at sårbare unge – altså de svageste unge – er de mest udsatte på dette område. De vil nemmest kunne bukke under for hashens skadelige virkninger, og jeg begriber egentlig ikke, at SF ikke er optaget af denne gruppe af sårbare, den mest udsattes gruppes situation, for det er jo dem, der først og fremmest vil tage skade af hashen.

Jeg synes, det er sørgeligt at se helt unge blive sløvet og bare hænge ud, få hukommelsestab, miste koncentrationsevnen osv. i en periode af deres liv, i ungdommen, hvor de gerne skulle lære en hel masse og blive dygtige. De skulle få en uddannelse og job og passe deres job, passe deres uddannelse; men hvis de i den periode er sløvet, får hukommelsestab og mister koncentrationen, hvordan går det så med deres uddannelse og med deres passen et job?

Vi vil gerne se de unge blive dygtige, få deres uddannelse og job, så de kan forsørge sig selv og en eventuel familie og deltage i samfundets pulserende liv senere hen. Så Kristeligt Folkeparti har intet ønske om at støtte beslutningsforslag nr. B 155. Vi synes, vi har rigeligt med legale rusmidler i forvejen.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Villy Søvnald som ordfører for forslagsstillerne.

Villy Søvnald (SF):

Det her var jo en debat, hvor ordførerne var mindre tændte end i den debat, vi havde lige før. Jeg skal sige også til Kristeligt Folkepartis ordfører, at hensigten med forslaget er sådan set ikke at opfordre unge til at ryge hash. Det tager mere udgangspunkt i den virkelighed, at det er der en tredjedel af de unge der faktisk gør.

Vi kan godt sige til dem, at de skal lade være. Hvis man spurgte mig helt personligt, ville jeg også foreslå, at de lod være. Men uanset om vi gør det, tror jeg stadig væk, der er ca. en tredjedel af de unge, der tager det her.

Det har forskellige konsekvenser for dem afhængig af, hvilken social situation de er i, og derfor mener jeg måske lidt i modsætning til det, fru Tove Fergo sagde, at stærke unge nok skal stå det her igennem. Det tror jeg. Det her har ligesom al anden misbrug en social vinkling, som jeg tror det er fantastisk vigtigt at være opmærksom på.

Når SF synes, der er grund til at overveje en afkriminalisering af området her, er det jo, fordi man forsøger at fastholde et billede over for de unge, hvoraf en tredjedel tager de her stoffer, af at alle stoffer er lige farlige. Det ved vi godt de ikke er; forhåbentlig ved de unge det også.

Men jeg tror, det er sværere at orientere sig i en oplysningskampagne, der er så bred og dermed så upræcis, som den her er. Jeg deler helt opfattelsen af, at hash har nogle skadelige virkninger i retning af mangel på koncentration, og at vi bør advare imod, at helt unge benytter det. Det er så den ene vigtige ting, men med den nuværende politik kommer vi for let til i den offentlige debat at stille stofferne på linje, om man så må sige.

Det andet er, at vi ikke får adskilt de miljøer, hvor der handles de hårde stoffer og de bløde stoffer.

Jeg tror, en del af medlemmerne, der også er til stede i dag, deltog i den interessante tur, Folketingets Socialudvalg havde til Holland.

Hvis man spurgte den hollandske regering på det tidspunkt, som var pæne folk ligesom minister er i Danmark, hvad de syntes, deres gevinster var af det, de havde lavet som forsøg, så kan jeg huske, at den hollandske kvindelige sundhedsminister – jeg kan ikke huske, hvad hun hed – gjorde opmærksom på, at der var en enorm gevinst ved at få adskilt markedet for de hårde og de bløde stoffer, og dermed få de unge ud af det der meget kriminelle miljø.

Det vil sige, at den hollandske erfaring var, at det var gode erfaringer. Det kan man være uenig med hollænderne i, at det var. Men når man sådan spørger hollænderne direkte, siger de, at det var gode erfaringer. Jeg synes da, at vi bør overveje at få adskilt markedet for de hårde og de bløde stoffer og derved også undgå, at det er den organiserede kriminalitet, der får lov til at beherske det her i det omfang, det sker i dag.

Vores forslag er jo ikke et forslag om at gå meget vidt; det synes jeg ikke, man kan sige. Vi er selv usikre over for det. Jeg vil godt sige, at jeg ikke vil udelukke, at der kan eksistere viden i verden, som SF ikke er bekendt med. Og når man er i den situation, er det vel netop, at man beder en kommission om at være med til at rådgive én og give én bedre vejledning. Det er så det, vi beder om i forslaget her med hensyn til en vurdering af, hvilke gevinster det giver ikke at legalisere, men at afkriminalisere hash, så vi får en klar adskillelse af de bløde og de hårde stoffer.

Så blot nogle enkelte bemærkninger til ordførerne, specielt til fru Yvonne Herløv Andersen, der spurgte: Hvad skete der egentlig med forslaget sidst? Sidst, vi fremsatte forslaget, blev der udskrevet valg ganske kort tid efter, så derfor er det ikke førstebehandlet tidligere.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Det er blot til hr. Villy Søvnald, der udtalte, at de stærke unge nok skal klare sig, men at det er de sårbare unge, der er et problem.

Det, der så er mit spørgsmål, og det, jeg synes, det er værd at tænke over, er: Hvem er de stærke unge, og hvem er de sårbare unge? For umiddelbart tænker man på, at de sårbare unge er dem, der kommer fra socialt dårlige forhold osv. Men det behøver det jo langt fra at være, for vi ser jo også unge, der kommer fra tilsyneladende gode hjem, en god familie, som havner ude i et misbrug, fordi de begynder på hash.

Derfor er det forkert og misvisende at tale om, at de stærke unge kan klare sig, og at det kun er de sårbare unge, vi behøver være bekymrede for. Så det ville jeg godt bede hr. Villy Søvnald om at tage med i sine overvejelser.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 141:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod anvendelse af sølvamalgam i tandbehandlingerne af børn og unge op til 19 år samt gravide kvinder.

Af Yvonne Herløv Andersen (CD), Birthe Skaarup (DF) og Tove Videbæk (KRF).
(Fremsat 13/3 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sundhedsministeren (Arne Rolighed):

Dette beslutningsforslag handler om noget, mange af os har, nemlig sølvfyldninger i tænderne. Af forsigtighedshensyn foreslår forslagsstillerne at forbyde brugen af amalgam til gravide og børn og unge op til 19 år.

Lad mig straks gøre det helt klart: Regeringen har som mål at afskaffe sølvamalgam. Det skal vi også af hensyn til miljøet. Men vi vil lade det ske i takt med, at der udvikles alternativer, der er gode nok. Sølvamalgam er i dag det mest slidstærke fyldningsmateriale, vi kender. Nogle tandfyldninger udsættes for mere slid end andre, og der, hvor sliddet er størst, bruger man derfor stadig væk sølvamalgam.

Glædeligvis udvikles der hele tiden nye og bedre fyldningsmaterialer. Senest har Sundhedsstyrelsen meddelt, at man ikke længere behøver at bruge sølvamalgam i mælkætænder, fordi der nu er plastmateriale, som er stærkt nok til at erstatte sølvamalgam i disse tænder. Jeg har derfor indstillet til miljøministeren at ændre kviksølvbekendtgørelsen, så det bliver forbudt at bruge sølvamalgam i mælkætænder.

På samme måde kan jeg oplyse, at Sundhedsstyrelsen anbefaler, at man i sundhedsvæsenet generelt er tilbageholdende med behandlinger under graviditeten. Det gælder også tandbehandling, hvad enten det er med eller uden sølvamalgam.

I virkeligheden er vi altså ikke så langt fra hinanden på dette område. Alle er enige om at afskaffe sølvamalgam, og udviklingen er med os. Der er i de senere år sket et markant fald i anvendelsen af sølvamalgam. Der bliver i dag lavet cirka en tredjedel færre fyldninger end i 1992.

Patienterne i voksentandplejen kan i samråd med tandlægen selv beslutte, om fyldningen skal være af plast eller af sølvamalgam. Det er dialogen mellem patienten og tandlægen, der er det afgørende. Det er der en del patienter, der vælger, også selv om sygesikringen ikke yder tilskud til plast i kindtændernes tyggeflader. At der her kun ydes tilskud til amalgam skyldes ganske enkelt, at det som sagt tandlægefagligt fortsat anses for det bedste.

Der er ikke påvist nogen sammenhæng mellem sølvamalgam i tænder og sygdom hos men-